

«БАТЬКІВЩИНА» —
БЕЗЗАПЕРЕЧНИЙ ЛІДЕР
ВИБОРІВ У ОТГ

стр 2

ДОЛАР:
ПЕРЕДНОВОРІЧНИЙ
«ВАЛЬС»

стр 4

НА ДИПЛОМАТИЧЕСКОМ
ФРОНТЕ
БЕЗ ПЕРЕМЕН

стр 6

ТИМОШЕНКО VS ПОРОШЕНКО: ВИБІР ОЧЕВИДНИЙ

ЮЛІЯ
ТИМОШЕНКО

20,5%

ТЕ, ЩО УКРАЇНЦІ ХОЧУТЬ БАЧИТИ ПРЕЗИДЕНТОМ УКРАЇНИ САМЕ ЮЛІЮ ТИМОШЕНКО, ПІДТВЕРДЖУЮТЬ ОПИТУВАННЯ, ЯКІ ПОСТІЙНО ПРОВОДЯТЬ РІЗНІ СОЦІОЛОГІЧНІ ІНСТИТУТИ ТА ГРУПИ. І ТАКІ РЕЗУЛЬТАТИ НАРОДНОЇ ДОВІРИ МОЖНА ВВАЖАТИ ГОЛОВНИМ ПОЛІТИЧНИМ ТРЕНДОМ РОКУ

Юлія Тимошенко є беззаперечним лідером народної довіри. Натомість діючий гарант поступово втрачає свої позиції і все частіше очолює антирейтинги симпатій українців. Таку тенденцію раз у раз доводять результати всеукраїнських опитувань громадської думки. І це зрозуміло — бо українці можуть слухати красиві заяви з високих трибун, але роблять висновки по реальних справах політиків.

За результатами останнього дослідження Київського міжнародного інституту соціології (КМІС), якби президентські вибори відбулися в середині грудня, 20,5% проголосували б за Юлію Тимошенко і тільки 16,9% — за Петра Порошенка.

За Анатолія Гриценка свої голоси віддали б 12,8% респондентів, за Юрія Бойка — 9,5%, а за Олега Ляшка — 9,2%. Андрію Садовому віддали б перевагу 8,5% респондентів, 7,8% підтримали б Вадима Рабіновича, а 3,2% — Олега Тягнибока.

Прем'єр-міністр Володимир Гройсман та його попередник Арсеній Яценюк не є фаворитами народних уподобань. Мабуть, через те, що їхні заяви про успішне реформування країни та покращення життя українців розбігаються з реаліями. Так, за діючого очільника уряду свої голоси готові віддати 3,6% респондентів, а за колишнього — взагалі 1%. В цілому за інших кандидатів проголосували б 7,1% опитуваних.

Соціологи давно звертають увагу на кризу довіри до влади. За останніми результатами опитування, яке з 1 по 10 грудня провів Центр соціальних досліджень «СОФІЯ», три чверті українців (76%) тією чи іншою мірою не схвалюють діяльність президента Порошенка. Позитивно оцінюють діяльність гаранта («повністю схвалюють» або «скоріше схвалюють») 19,5% респондентів, причому «повністю схвалюють» — лише 3,3%. Із відповіддю на це питання не визначилися 4,5% опитаних.

Згідно з цим дослідженням, 72,6% українців сприймають другу каденцію Порошенка як небажану перспективу. Більшість опитаних (72,6%) «однозначно негативно» або «скоріше негативно» ставляться до того, щоби Порошенко переобирався на другий термін.

До того ж 73,3% респондентів вважають, що влада веде країну в неправильному напрямку. Цей красномовний факт каже сам за себе.

(Закінчення на стор. 2)

ПЕТРО
ПОРОШЕНКО

16,9%

4 820097 410027

17051

ВСЕУКРАИНСКАЯ ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

НАШ АДРЕС В ИНТЕРНЕТЕ: GAZETA.VV.COM

Рекомендованная цена
2 грн 50 коп.

Тимошенко vs Порошенко: ВИБІР ОЧЕВИДНИЙ

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

Також опитувані не схвалюють діяльність Володимира Гройсмана. «Реформування» країни в його виконанні не підтримують 72,8% респондентів. Причому майже половина (46,5%) людей, які брали участь в опитуванні, «категорично не схвалюють» роботу глави Кабміну. Це доводять відповіді респондентів на питання, що їх найбільше хвилює. І тут впливає вся правда про так звану «людоцентричність» уряду Гройсмана та діяльність самого президента.

Звичайно, найбільш болючою для українців темою є війна на Донбасі. На цю проблему вказали 68,9% опитаних. Також населення хвилює й корупція в державних органах влади (48,5%), політична нестабільність (28,2%). 58,1% респондентів турбує зростання цін на продукти харчування та житлово-комунальні послуги, для 35,9% реальною проблемою є недоступність через брак коштів медичних послуг.

Саме через кризу довіри до влади в суспільстві зростає запит на її оновлення. Більшість респондентів «СОФІ» підтримують ідею проведення позачергових парламентських та президентських виборів. Серед опитаних 57,1% позитивно ставляться до пропозиції розпустити нинішню Верховну Раду і провести позачергові парламентські вибори. Не підтримують цю ідею 30,4% респондентів, не визначилися з відповіддю 12,5%.

Згідно з результатами опитування, яке проводила в листопаді група «Рейтинг», дострокові парламентські вибори підтримують 47% респондентів, а президентські — 44%.

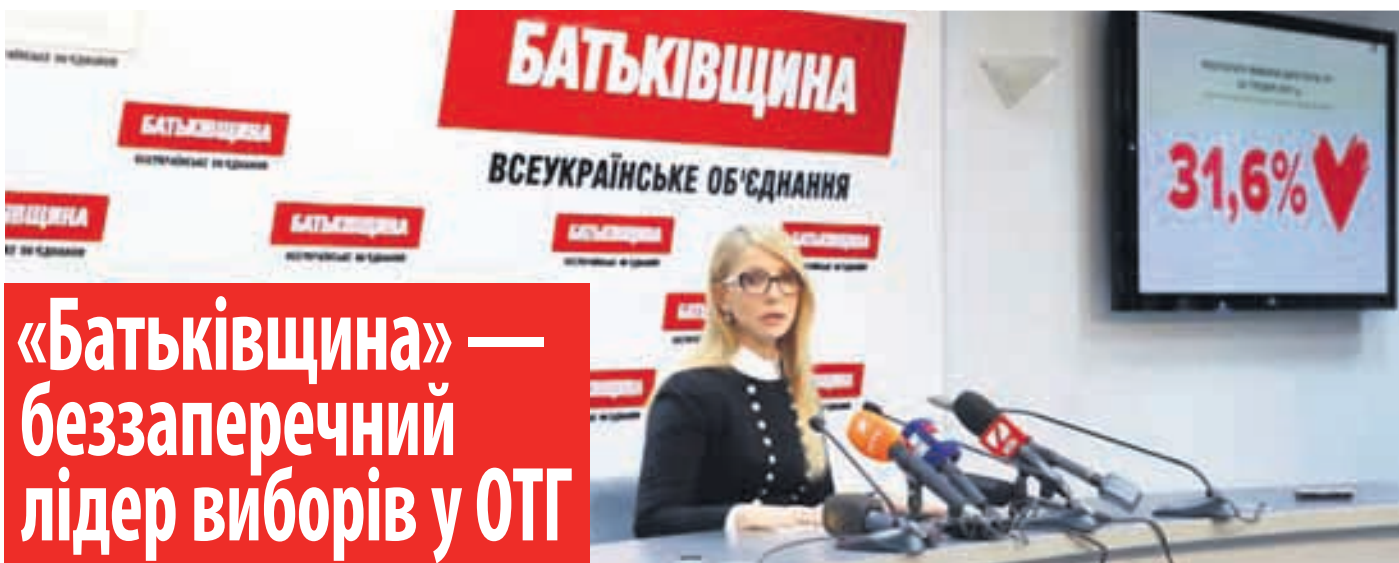
За результатами досліджень усіх трьох вищезгаданих соціологічних організацій, якби дострокові вибори відбулися найближчим часом, партія «Батьківщина», лідером якої є Юлія Тимошенко, отримала б найбільше голосів українців.

Наприклад, за даними «Рейтингу», за «Батьківщину» готові проголосувати 16,8% респондентів. 12,1% опитаних центром «СОФІЯ» віддали б свої голоси за партію Юлії Тимошенко. А згідно з опитуванням КМІС, «Батьківщину» підтримали б на парламентських виборах 17,2% українців.

У той же час за Блок Петра Порошенка готові віддати свої голоси 13,4%. «Опоблок» отримав би 10,7%, по 10,2% здобули б партія «За життя» та Радикальна партія Олега Ляшка. 8,8% респондентів підтримали б партію «Громадянська позиція», 7,4% — Об'єднання «Самопоміч», 5,4% — партію «Всеукраїнське об'єднання «Свобода».

Інші політичні сили не подолали б чотиривідсотковий бар'єр. Це партія «УКРОП» (3,7%), Аграрна партія (3,2%), «Народний фронт» (1,8%), «Відродження» (1,4%), Соціалістична партія (1,4%) та інші партії загалом (2,2%).

Можна довго розмірковувати, чому українці віддають перевагу «Батьківщині». Але відповідь більш ніж очевидна: невелика за кількістю депутатів у Верховній Раді фракція стоїть на захисті інтересів населення. Команда Юлії Тимошенко в парламенті та на місцях робить все для того, щоб українці вирвалися з полону зубожіння та нарешті отримали право на гідне життя. І це є головним пріоритетом «Батьківщини».

«Батьківщина» — беззаперечний лідер виборів у ОТГ

Партія «ВО «Батьківщина» посіла перше місце із результатом 31,6% на виборах 24 грудня, що проходили у 51 об'єднаній територіальній громаді (ОТГ), де обирали депутатів і голів сільських, селищних та міських рад.

Про це під час прес-конференції заявила голова партії «ВО «Батьківщина» Юлія Тимошенко.

Вона наголосила, що 80% переможців виборів до рад ОТГ є висуванцями від політичних партій.

«Команда «Батьківщини», за даними 100% протоколів із мокрими печатками, змогла провести до місцевих рад 268 депутатів, які були обрані від партії. В той же час від Блоку Петра Порошенка «Солідарність» в

громадян, Радикальна партія Олега Ляшка — 6,6%, УКРОП — 5,5%, «Самопоміч» — 2,8%, «Опозиційний блок» — 2,7%, «Народний фронт» — 2,2%, «Свобода» — 1,2%, «Громадянська позиція» — 1,1%», — розповіла вона.

Водночас Юлія Тимошенко пояснила, що під час п'ятої хвилі виборів у ОТГ, які відбулися 24 грудня, «Батьківщина» на 3,5% покращила результат народної підтримки, збільшивши

Різниця — суттєва, і лідерство — чітко визначено», — сказала вона.

Юлія Тимошенко також зауважила, що вибори до об'єднаних територіальних громад вкотре проходили із значними порушеннями виборчого законодавства і застосуванням адміністративного ресурсу з боку влади, що в іншому разі дало б значно вищий результат для команди партії «ВО «Батьківщина».

«Ми не можемо констатувати, що вибори були чесними, вільними й демократичними. Таких репресивних, насильницьких, нечесних, сфальшованих виборів ніколи не було. І «Батьківщина» мала б вищий результат, якби не терор, який був органі-

КОМАНДА «БАТЬКІВЩИНИ», ЗА ДАНИМИ 100% ПРОТОКОЛІВ ІЗ МОКРИМИ ПЕЧАТКАМИ, ЗМОГЛА ПРОВЕСТИ ДО МІСЦЕВИХ РАД 268 ДЕПУТАТІВ, ЯКІ БУЛИ ОБРАНІ ВІД ПАРТІЇ. В ТОЙ ЖЕ ЧАС ВІД БЛОКУ ПЕТРА ПОРОШЕНКА «СОЛІДАРНІСТЬ» В ОТГ ПРАЦЮВАТИМУТЬ 165 ДЕПУТАТІВ, ВІД АГРАРНОЇ ПАРТІЇ — 117, А ВІД «НАШОГО КРАЮ» — 60

ОТГ працюватимуть 165 депутатів, від Аграрної партії — 117, а від «Нашого краю» — 60», — констатувала політик.

Юлія Тимошенко підкреслила, що за даними всіх протоколів із мокрими печатками, партія «ВО «Батьківщина» перемогла із великим відривом від конкурентів.

«Партія «ВО «Батьківщина» отримала перше місце на виборах у ОТГ із результатом 31,6%, значно випередивши інші партії. На другому місці партія «Блок Петра Порошенка «Солідарність» із результатом 19,4%, на третьому Аграрна партія — 13,8%. «Наш край» отримав 7,1% підтримки

відрив від партії діючого президента «Солідарність» на 12%.

«Це і є реальні рейтинги політичних партій в Україні», — наголосила політик.

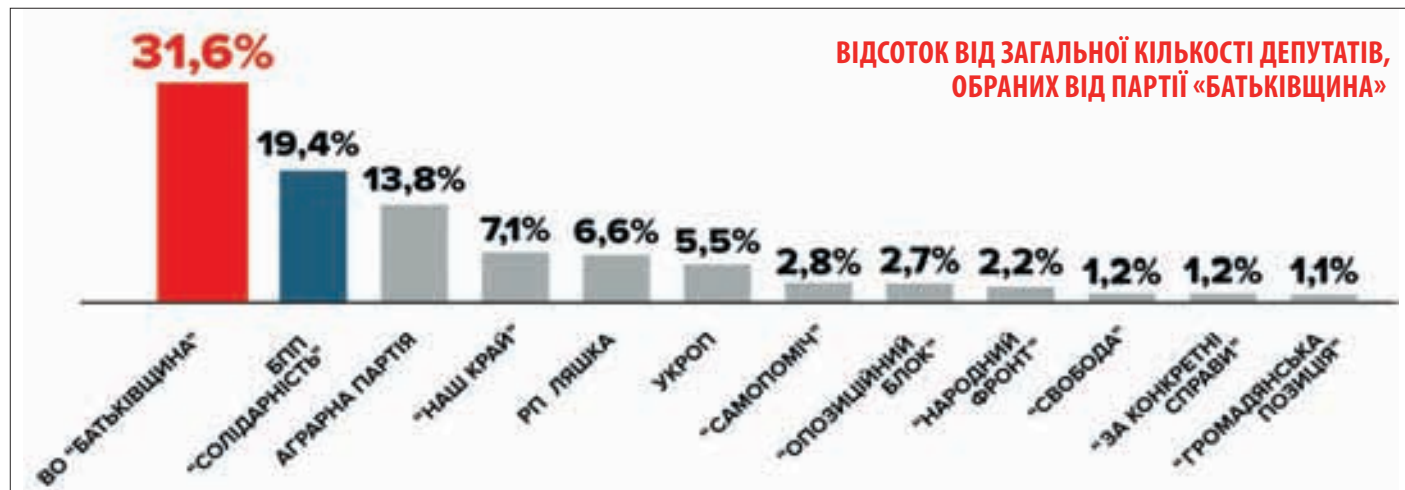
Лідер ВО «Батьківщина» також зазначила, що вибори у ОТГ покривали майже всю країну, а тому є достатньо репрезентативними щодо показника електоральної підтримки кожної політичної сили.

«Коли говорять, що в країні немає альтернативи чинному президенту, — це неправда. Свідченням цьому є останні вибори у ОТГ, де «Батьківщину» підтримали 31,6%, а Блок Петра Порошенка «Солідарність» — 19,4%.

зований на всіх рівнях», — обурено заявила політик.

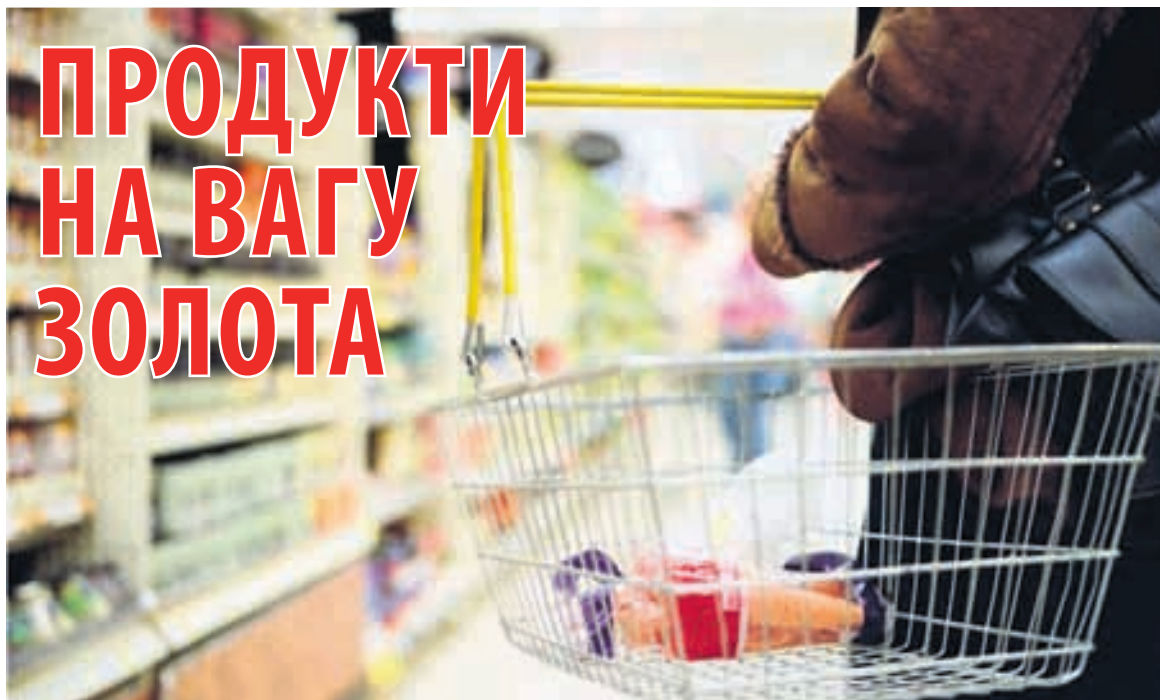
Вона підкреслила, що 24 грудня відбулася п'ята хвиля виборів у ОТГ. Два роки «Батьківщина» була абсолютним лідером за кількістю обраних кандидатів від партії.

Мільйони людей під час виборів у ОТГ підтримали «Батьківщину». Кожен голос за команду Юлії Тимошенко свідчить про те, що люди не тільки довіряють кермо цій партії, вони сподіваються на зміни. Вони вірять, що завдяки «Батьківщині» громади розвиватимуться, а відтак й уся країна стане сильною, квітучою й заможною. І завдяки всім нам ці зміни відбудуться.

Сторінку підготував Олекса ГОНСЬКИЙ

ПРОДУКТИ НА ВАГУ ЗОЛОТА

Національний банк України тричі за рік переглядав власний прогноз щодо інфляції у бік підвищення. Більшість українців цього не помітила. Проте переважна кількість наших громадян на власній кишені переконалася, що основною причиною непрогнозованої інфляції є зростання цін на соціальні продукти харчування.

У тому, що вони дорожчають, немає нічого дивного. З одного боку, український уряд з липня поточного року припинив практику обмеження торговельних націнок на соціальні продукти харчування, тим самим спровокувавши не лише збільшення цін на них, а розігнавши продовольчу інфляцію загалом. З іншого боку, кредитно-фінансова політика НБУ та «регуляторна» діяльність уряду призвели до того, що майже третина всіх продуктів харчування українського виробництва була експортована.

Чи добре це? Дивлячись для кого: для експортерів — добре, для вітчизняних споживачів — погано. Експортери отримали валюту, і для них це добре. Споживачі отримали дефіцит

товарів на внутрішньому ринку і зростання цін до межі імпортного паритету.

торговельні мережі зіткнулися б із ще більшим дефіцитом. Ось і маємо продукти харчування за європейськими цінами.

Зрозуміти «масштаб трагедії» допоможуть дані Державної служби статистики. Так, якщо їм вірити, у січні-жовтні 2017 року Україна реалізувала продукції харчової промисловості на 364,8 млрд грн, що відповідає 21,2% від

повідіає 27,3% від виробництва за цей час.

Окрім того, постійна загроза девальвації гривні призвела до закладання ризиків її падіння в ціну товарів. Внаслідок цього частина продуктів харчування стала в Україні дорожчою, ніж у сусідніх країнах.

Проілюструємо це на прикладі такого традиційного продукту, як сало. За даними

харчових відходів. Раніше до третини всіх залишків їжі викидалося, що відповідає світовим тенденціям. Але через зниження рівня життя українці стали економнішими і не купують зайвого. Якщо ж додати африканську чуму свиней, то коло замикається.

Проте є й приємна новина. Наприкінці року ціни втомились від шаленого темпу та почали трохи призупинятись. За перші десять днів грудня зросла вартість лише 65% продуктів так званого соціального кошика.

Лідером подорожчання першої декади зими у гривневому еквіваленті став м'який сир, який додав 1,2 гривні за кілограм. Друге місце у вершкового масла і курячих яєць, які збільшились у ціні на 1 гривню. А замикає трійку «призерів» свинина, що піднялась у ціні на 90 копійок за кіло. За цей же період на 40 копійок подешевшали куряча тушка, яловичина і гречка.

Якщо ж скласти рейтинг зростання цін у поточному році, то ТОП-5, за даними моніторингу Української асоціації постачальників торговельних мереж, виглядатиме так:

- 1-е місце — сало +68%.
- 2-е місце — буряк + 58%.
- 3-е місце — морква +57%.
- 4-е місце — свинина +37%.
- 5-е місце — яловичина +30%.

У гривнях це виглядає наступним чином:

1-е місце. Сало у 2017-му подорожчало на 28 грн за один кілограм.

2-3-е місце. Свинина і вершкове масло додали в ціні 27 грн за кіло.

4-е місце. Яловичина «виросла» на 26 грн за кілограм.

5-е місце: вартість м'якого сиру збільшилась на 20 грн.

Підсумовуючи, варто зазначити, що зростання цін невпинне та невблаганне, і в 2018 році на нас чекають нові рекорди подорожчання продуктів харчування. З Новим роком!

Юрій ГАВРИЛЕЧКО,
експерт ГО «Фонд
суспільної безпеки»

ЗА ДАНИМИ ДЕРЖСТАТУ, У СІЧНІ-ЖОВТНІ 2017 РОКУ УКРАЇНА РЕАЛІЗУВАЛА ПРОДУКЦІЇ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ НА 364,8 МЛРД ГРН, ЩО ВІДПОВІДАЄ 21,2% ВІД УСІЄЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ. І ВПРОДОВЖ ЦЬОГО Ж ПЕРІОДУ ОБСЯГ РЕАЛІЗОВАНОЇ ЗА МЕЖІ КРАЇНИ ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ СЯГНУВ 99,5 МЛРД ГРН, ЩО ВІДПОВІДАЄ 27,3% ВІД ВИРОБНИЦТВА ЗА ЦЕЙ ЧАС

Чому так? Тому що бізнес продає продукцію там, де вигідніші умови. І не збільшивши всередині країни відпускні, а відповідно, і закупівельні ціни,

усієї національної промислової продукції. І впродовж цього ж періоду обсяг реалізованої за межі країни харчової продукції сягнув 99,5 млрд грн, що від-

моніторингу цін, проведеного Українською асоціацією постачальників торговельних мереж, ціна на сало встановила рекорд, піднявшись із початку року на 68%. До того ж в окремих регіонах коштує воно по-різному: якщо тернопільянин платить за нього 46 грн, то киянин — 124. Ціна на сало в столиці коливається між 100 та 150 грн. При цьому вартість головного національного продукту іноді залежить від години продажу товару, а не від його якості.

Сало в Україні є дорожчим, ніж у Польщі, Литві та Білорусі. На середину грудня в Україні ціна на цей товар у магазині становила 157,6 грн за кілограм, у Білорусі — 140,5 грн, у Литві — 138,1 грн, а в Польщі всього 58,4 грн. Польські виробники відпускають сало, із необхідними для нашої країни документами, навіть від 25 грн за кілограм.

Причина цінових рекордів полягає в скороченні поголів'я свиней у селянських господарствах, тому що промисловим способом у нас цей продукт практично не виробляється. А скорочення поголів'я у свою чергу зумовлене, у тому числі, зменшенням кількості

КАЛЬКУЛЯТОР СПОЖИВАЧА

Дорогий присмак новорічних свят

Ці дні ми не уявляємо собі без мандаринів, апельсинів, лимонів й бананів. Але цього року вартість святкового «фруктового кошика» в Україні коштуватиме на 17% дорожче, ніж у Польщі.

Про це на своїй сторінці у «Фейсбуці» написав генеральний директор Асоціації постачальників торговельних мереж Олексій Дорошенко.

Апельсини в Україні коштують на 14,1 грн (або на 46%) дорожче, ніж у Польщі. Так, зокрема, середня їх ціна в нашій країні складає 45 грн за кілограм, тоді як у сусідів — 30,9.

«Українські» мандарини дорожче «польських» на 15%, тобто на 3,9 грн. Вартість складає 30 грн та 26,1 грн за кілограм відповідно.

Лимони «по-українськи» вище в ціні на 14%, ніж лимони «по-польськи». Ціна в нашій країні — 45 грн, а в сусідів — 39,4 грн за кіло. Поляки купують лимони на 5,6 грн дешевше.

Тільки банани у Польщі на 6% дорожчі, а саме 30,9 грн проти 29 грн за кілограм.

Як бачимо, «фруктовий кошик» у поляків коштуватиме 127,3 тоді як наш — 149 грн. Таким чином, український «фруктовий кошик» на 17% дорожчий.

Така різниця сформувалася, по-перше, за рахунок оподаткування, а по-друге, за рахунок меншої маржі у продавців та імпортерів. ПДВ, який закладений у цитрусові, в Польщі складає 5%, а в Україні — 20%. Але це пояснює лише 15% різниці вартості «фруктового кошика». Ще 2% — це більша конкуренція на ринку.

Наступного року практично всі продукти у Польщі будуть дешевші, аніж в Україні. І це при тому, що середня українська зарплата у чотири рази менша за польську.

Олексій Дорошенко додає, що для порівняння цін в Україні та Польщі було використано дані «АПК-Інформ» станом на 15 грудня цього року на гуртових ринках наших країн. В Україні був обраний київський ринок «Столичний», а в Польщі — варшавський «Броніше», тобто ринки, які забезпечують жителів двох столиць.

Напередодні Нового року курс долара продемонстрував стрімке зростання, сягнувши майже 28 гривень за умовну одиницю. На жаль, справжні причини «святкового вальсу» американської валюти дуже відрізняються від тих, які називають у Нацбанку. Тому експерти схиляються до думки, що наступного року долар здолає позначку у 30 гривень.

У Нацбанку фундаментальних причин для курсового стрибка, як завжди, не помітили. А те, що «зелений» побив рекорд 2015 року за стрімкістю зростання, пояснюють сезонними та психологічними факторами, серед яких — затримка чергового траншу від Міжнародного валютного фонду (МВФ).

За словами заслуженого економіста Олексія Плотникова, сезонний фактор тут ні до чого. Адже зазвичай українці напередодні новорічних свят не купують, а здають валюту, щоб придбати подарунки близьким та накрити святковий стіл. Тих же, хто виїжджає на свята за кордон та, навпаки, купує долари, наразі мало, тому їхня активність на курс не впливає. Тож чинники, які називає нацрегулятор, є дуже сумнівними.

На думку експерта, падіння національної валюти гіпотетично може бути пов'язане з бажанням Нацбанку підняти середньорічний курс долара в Україні під закладені в бюджеті 27,2 гривні за «зелений». Враховуючи те, що влітку долар коштував 25–26 грн, зараз доречно девальвувати гривню, щоб вийти на заплановані показники.

«Але, на жаль, це відбувається через те, що НБУ банально не виконує свої функції валютного регулювання, стримування інфляції та забезпечення стабільності гривні», — констатував Плотников під час прес-конференції.

Своєю чергою член Економічного дискусійного клу-

ДОЛАР: передноворічний «Вальс»

А ще наприкінці року, коли закриваються всі бюджетні програми, контрагенти державних установ та організацій отримують надлишок гривні.

«Не довіряючи нацрегулятору, вони викидують ці гроші на валютний ринок, купуючи долар», — констатувала Ковалко.

Також, на її думку, дається ознака й те, що Нацбанк довгий час не має очільника і регулятором керує виконуючий обов'язки. Адже, як не крути, повноваження керівника та в.о. децю відрізняються.

«На сьогодні регулятор поводиться доволі стримано. В інформаційних повідомленнях НБУ каже, що немає підстав для різких стрибків гривні. Але певні дії з боку регулятора — такі, як підвищення облікової ставки НБУ до 14,5%, — демонструють побоювання Нацбанку щодо зростання курсу долара вище відмітки у 30 гривень», — дала експерт.

А ось экс-заступник голови НБУ Олександр Савченко вважає, що поштовхом для девальвації гривні стало рефінансування на суму 4,6 млрд грн трьох банків — української дочки російського «Альфа-банку» та двох державних — «Ощадбанку» та «Укрзгазбан-

має кілька десятків мільйонів додаткових гривень», — пояснює експерт.

Ще однією причиною подорожчання долара є держбюджет на 2018 рік, який прийняла Верховна Рада, заклавши в головний кошторис країни курс на рівні 30,1 грн за умовну одиницю.

«На мою думку, дуже нерозумно фіксувати курс долара на наступний рік. Бо очіку-

А ще ми маємо курсові «гойдалки» й через збільшені обсяги виплат України по зовнішнім боргам. Наступного року маємо сплатити 4,5 млрд доларів, а у 2019-му та 2020-му — по 7 млрд доларів.

«Тобто навіть резервів НБУ не вистачить для обслуговування цих боргів. Це означає, що Нацбанк буде стриманий у валютних інтервенціях. Відповідно, регулятор не зможе

рожче 30 гривень. Тим більше, що це передбачено на законодавчому рівні.

Економічний експерт Віктор Скаршевський також вбачає тенденцію до здорожчання долара у наступному році. Девальвація гривні буде обумовлена тим, що попит на американську валюту виросте, а ось її надходження буде нижчим.

«За прогнозами МВФ, Світового банку та інших аналі-

**В ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОВІДОМЛЕННЯХ НБУ
КАЖЕ, ЩО НЕМАЄ ПІДСТАВ ДЛЯ РІЗКИХ
СТРИБКІВ ГРИВНІ. АЛЕ ПЕВНІ ДІЇ З БОКУ
РЕГУЛЯТОРА — ТАКІ, ЯК ПІДВИЩЕННЯ ОБЛІКОВОЇ
СТАВКИ НБУ ДО 14,5%, — ДЕМОНСТРУЮТЬ
ПОБОЮВАННЯ НАЦБАНКУ ЩОДО ЗРОСТАННЯ
КУРСУ ДОЛАРА ВИЩЕ ВІДМІТКИ У 30 ГРИВЕНЬ**

вання негативної події цю подію викликає. Набагато більш професійним є визначення валютного коридору: наприклад 25–30 грн за долар. Таким чином можна було б позбавитися цього негативного фактора», — пояснив Савченко.

Звичайно, курсові коливання спричиняє й інфляція. Адже вона закономірно веде до девальвації національної валюти. Впливає на зростання

підтримувати курс гривні за допомогою продажів долара. А якщо такі продажі й будуть, то незначні», — вважає він.

Проте експерт сподівається, що Україна закінчить 2017-й з офіційним курсом 28 грн за долар, а на початку нового року зможемо навіть побачити незначну ревальвацію гривні.

А ось Олексій Плотников, навпаки, не бачить об'єктивних підстав для зміцнення курсу національної валюти.

«У нас немає планового зростання гривні, реальних успіхів в економічній сфері. До того ж маємо розхитану інфляцію, невідповідність макропоказників реаліям й неконтрольовані, спорадичні виплати у соцісфері тощо. А ще додайте корумпованість та жорстку залежність від зовнішніх джерел фінансування», — перелічує негативні фактори експерт.

Тому, на його думку, не виключено, що курс 30 грн за долар отримаємо вже в першому тижні січня.

Наталія Ковалко своєю чергою вважає, що американська валюта може коштувати й до-

тичних центрів, ціни на метал і руду просядуть у 2018–2019 роках на 5–7%. Крім того, цьогоріч зібрали менше зернових, тож валютна виручка від експорту буде нижчою. Надходження валюти з інших джерел, наприклад завдяки прямим іноземним інвестиціям, також малоімовірні. Бо й зараз вони фактично на нульовому рівні, а передумов для їхнього збільшення немає», — пояснив він, додавши, що не варто також розраховувати на істотний приплив валюти через кредити МВФ та інших міжнародних організацій.

На жаль, курсові стрибки б'ють не просто по авторитету гривні, а й по гаманцях українців. Адже першим на подорожчання долара реагує бензин, який також підвищується в ціні. Це, відповідно, тягне за собою зростання вартості всіх без винятку товарів та послуг. При цьому доходи населення не ростуть, а навпаки, лише зменшуються. І жити в країні, де національна валютою є гривня, але ціни на все прив'язані до долара, стає нестерпно дорого.

Арина МАРТОВА

**ЗРОСТАННЯ КУРСУ ДОЛАРА ВІДБУВАЄТЬСЯ
ЧЕРЕЗ ТЕ, ЩО НБУ НЕ ВИКОНУЄ СВОЇ
ФУНКЦІЇ ЩОДО ВАЛЮТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ,
СТРИМУВАННЯ ІНФЛЯЦІЇ
ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ ГРИВНІ**

бу Наталя Ковалко однією з причин стрибка долара вважає викид державою в обіг значного об'єму національної валюти. Так, у листопаді Держказначейство відшкодувало ПДВ відразу на суму 9,5 млрд грн. Механізм тут доволі простий — коли гривні багато, вона дешевшає. Тим паче, що доларів в обігу більше не стало.

Через те, що частину цих коштів банки знов-таки вклали у купівлю валюти, курс долара трохи виріс.

Не слід відкидати й той фактор, що за рахунок девальвації через ПДВ по експорту можна збільшити надходження до держбюджету.

«Бюджет потребує коштів, і через зміну курсу в останні дві декади місяця Мінфін отри-

«зеленого» й політична складова, більшою мірою зовнішня — російська агресія та доволі складні відносини із МВФ.

«Очевидно, що нинішня програма співпраці з Фондом закінчується, і за 3–4 місяці має розпочатися нова. Тобто наступний транш по новій програмі отримаємо не раніше травня», — підкреслив Олександр Савченко.

Мораторій на продаж землі сільськогосподарського призначення продовжено на рік. Але влада, яка декілька років цілеспрямовано працює не над вдосконаленням земельних відносин, а над черговими схемами, готується до запровадження ринку землі. Проте турбується вона про інтереси не селян, а олігархічних кланів та міжнародних корпорацій.

Нагадаю, у понеділок 4 грудня групою депутатів на чолі з Юлією Тимошенко було зареєстровано законопроект, яким передбачалося продовжити заборону на відчуження земель сільськогосподарського призначення та запобігти їхньому прихованому продажу під час дії мораторію (законопроект №7350-3). У цей же день на погоджувальній раді було поставлено вимогу перед керівництвом парламенту про внесення питання продовження мораторію в сесійну залу. Також було зроблено спільну заяву з громадськими організаціями, АФЗУ, Союзом кооперативів, профспілками та Комітетом захисту рідної землі про початок проведення Всеукраїнської акції з вимогою продовження мораторію. Якби Юлія Тимошенко не примусила (майже «силовими» методами) парламент винести законопроект на голосування, мабуть, нічого б не вийшло. Зрозумівши, що мораторій таки будуть голосувати, в Раді зареєстрували одразу дев'ять законопроектів по земельному питанню — від зняття мораторію та

продажу землі до взагалі повної її націоналізації. Це так — коротка замальовка!

Депутати погодили продовження мораторію. Однак проголосували «за» лише 236 парламентарів. Напевне, наступного року і такої кількості не буде!

То чому ж так вперто ігнорують необхідність продовження мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення?

Вже кілька років влада цілеспрямовано працює не над вдосконаленням земельних відносин, а над черговими схемами: як же обійти мораторій, чи хоча б завчасно підготуватись до початку продажу чорноземів. Однією з таких схем є підписання попередніх договорів купівлі-продажу наділів. Це робиться для того, аби застовпити для себе перевагу при купівлі сільськогосподарської землі тоді, коли мораторій буде знято. І такі угоди стали сьогодні масовим явищем. Я розцінюю ці дії як підготовку до запровадження ринку землі. На жаль, наша влада турбується не за селян, а за

Чергова перемога у битві за землю

олігархічні клани та міжнародні корпорації.

За кілька останніх років Держгеокадастр через процедуру безоплатної приватизації роздав сотні тисяч гектарів державних земель — з розрахунку до двох гектарів на одну людину для ведення особистого селянського господарства. А вже за рік більша частина таких наділів була продана. І купили ці землі всього декілька сотень громадян. Тобто звичайних людей просто використали для того, щоб оформити на них землю, а потім перепродали ці землі одним і тим самим аграрним баронам.

Запропонований нами законопроект забороняє продавати та змінювати цільове призначення земельних ділянок, наданих для особистого селянського господарства. Це ґрунтовний

законодавчу базу. Адже до сьогодні в країні не проведена навіть інвентаризація всіх земель, а державний земельний кадастр наповнений лише на 70%. Це

вжують лише на один рік? Ну, поперше, прихильники негайного відкриття ринку землі не втрачають надії все ж таки взяти участь у дерибані українських чорнозе-

НЕ МОЖНА ВІДКРИВАТИ РИНОК ЗЕМЛІ АБО ПРОВОДИТИ ЛІБЕРАЛЬНІ РЕФОРМИ В КРАЇНІ, ДЕ МАЙЖЕ 70% ЛЮДЕЙ ОТРИМУЮТЬ СУБСИДІЇ, А 25% — МАЮТЬ ГРОШЕЙ СТІЛЬКИ, ЩОБ ЛИШЕ ВИЖИВАТИ. ДЛЯ КОГО ТОДІ ЦЕЙ РИНОК ВІДКРИВАТИ? ХТО БУДЕ ПОКУПЦЕМ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ?

затягується тому, що після інвентаризації стане зрозуміло, кому ж роздавали сільськогосподарську землю, а також можна буде побачити вільні наділи просто на карті в Інтернеті. Тож неможливим стане тіньове розкрадання чорноземів. Цим за-

мів. А заборона на продаж наділів ще на п'ять років — для них це дуже довго. По-друге, на розгляд розширеного засідання аграрного комітету, яке відбулося 5 грудня, було винесено дев'ять законопроектів. Кожен із них був розглянутий та обговорений. На жаль, навіть у нашому комітеті є багато прихильників запровадження ринку землі. Тому за результатами обговорення комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти за основу та в цілому проект закону про внесення змін до розділу Х «Перехідні положення» Земельного кодексу України щодо продовження заборони відчуження сільськогосподарських земель (№ 7350 від 30.11.2017). Цей законопроект передбачав продовження мораторію лише на один рік. За нього і проголосували 236 депутатів у сесійній залі. Думаєте, на цьому все і скінчилось? Ні!

Наступного дня після голосування за мораторій групою депутатів на чолі з одним із представників профільного комітету, якому ЗМІ приписують родинні зв'язки з відомим аграрним олігархом, було внесено проект по-

Все це дасть поштовх ще й промислового виробництва. І таким чином за два-три роки ми зможемо створити прошарок середнього класу. Нехай це буде два-три сімейних фермери на село. Але ж на 39 тисяч сіл у нас буде вже 120 тисяч сімейних фермерських господарств (а це щонайменше 500 тисяч людей!). І вони ще найматимуть сезонних робітників!

Не можна відкривати ринок землі або проводити ліберальні реформи в країні, де майже 70% людей отримують субсидії, а 25% — мають грошей стільки, щоб лише виживати, без можливості відкладати хоч якісь кошти. Для кого тоді цей ринок відкривати? Хто буде покупцем українських земель? Хто продавець, мені зрозуміло. Але покажіть мені покупця! За приблизною оцінкою, 200 гектарів коштуватимуть близько 10 млн грн. Покажіть мені в Києві людину на будь-якій посаді, яка може за гроші викупити 10 млн, щоб купити землю. А на селі таких людей багато?

Україна сьогодні є найбільшим невикористаним потенціалом ресурсом у світі, найбільшим ласим шматочком, тому боротьба є жорстокою, цинічною і потребує єдності української нації! Сьогодні тільки сліпий не розуміє — у запуску ринку землі зацікавлені грошовиті олігархи, транснаціональні корпорації та міжнародні інституції. А любіють це питання у Верховній Раді підпорядковані їм депутати.

Вадим ІВЧЕНКО,
народний депутат України
(фракція «Батьківщина»)

ЧОМУ МОРАТОРІЙ ПРОДОВЖУЮТЬ ЛИШЕ НА ОДИН РІК? БО ПРИХИЛЬНИКИ РИНКУ ЗЕМЛІ НЕ ВТРАЧАЮТЬ НАДІЇ ВСЕ Ж ТАКИ ВЗЯТИ УЧАСТЬ У ДЕРИБАНІ УКРАЇНСЬКИХ ЧОРНОЗЕМІВ

документ, який захищає національні інтереси України, продовольчу безпеку і права власників земельних ділянок сільськогосподарського призначення та земельних паїв у сучасних умовах. Також документ дає можливість створювати передумови для розв'язання ключових організаційних, економічних та фінансових питань для запровадження в Україні повноцінного ринку земель сільгоспризначення та запобігання прихованому продажу чорноземів у період дії мораторію. Ми пропонували продовжити мораторій на п'ять років і за цей час вдосконалити

конопроект ми зобов'язуємо держструктури до 1 січня 2023 року провести інвентаризацію всіх сільськогосподарських земель та внести їх до державного земельного кадастру!

Сьогодні «Батьківщина» подає законопроекти, які дають одноосібним господарствам можливість стати сільгосптоваровиробниками, об'єднатись через кооперацію і отримати гідну ціну на вироблені продукти. Але всі наші проекти не ставлять на розгляд Верховної Ради!

І ще одне запитання, з яким часто звертаються до мене на зустрічах: чому мораторій продо-

ЗА КІЛЬКА ОСТАННІХ РОКІВ ДЕРЖГЕОКАДАСТР ЧЕРЕЗ ПРОЦЕДУРУ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРИВАТИЗАЦІЇ РОЗДАВ СОТНІ ТИСЯЧ ГЕКТАРІВ ДЕРЖАВНИХ ЗЕМЕЛЬ ДЛЯ ВЕДЕННЯ ОСОБИСТОГО СЕЛЯНСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА. ЗА РІК БІЛЬША ЧАСТИНА ТАКИХ НАДІЛІВ БУЛА ПРОДАНА. І КУПИЛИ ЦІ ЗЕМЛІ ВСЬОГО ДЕКІЛЬКА СОТЕНЬ ГРОМАДЯН. ТОБТО ЗВИЧАЙНИХ ЛЮДЕЙ ПРОСТО ВИКОРИСТАЛИ ДЛЯ ТОГО, ЩОБ ОФОРМИТИ НА НИХ ЗЕМЛЮ, А ПОТІМ ПЕРЕПРОДАТИ ЇЇ АГРАРНИМ БАРОНАМ

Все, кто не забыл и не смирился с оккупацией Крыма и Донбасса, энергетически подпитывают тему освобождения нашей земли. Вот только не у каждого есть полномочия, умножающие его личные усилия.

Такими полномочиями народ наделил власть — президента, министров, депутатов. Именно от них вот уже четвертый год все мы ждем внятных ответов на очевидные вопросы о том, как будем возвращать территории и как собираемся налаживать совместную жизнь людей, которых война раскидала по разные стороны линии фронта.

Отсутствие таких ответов — а пустая болтовня на телеэфирах в зачет не идет — говорит о том, что для всей этой политической тусовки актуальны совсем другие вопросы: деньги и удержание власти ради еще больших денег и ухода от ответственности.

По сути, если у дверей Верховной Рады, Кабмина и Администрации Порошенко заменить антуражники УДОшников в камуфляже и с автоматами на груди на довоенных — в парадной форме, — то в коридорах власти о войне мало что будет напоминать. Вот так и вся страна затаившейся на годы АТО начинает выглядеть какой-то ненастоящей и на глазах терять поддержку.

Конец уходящего декабря в Организации Объединенных Наций ознаменовался принятием уже третьей по счету резолюции Генеральной ассамблеи, посвященной Крыму. Как водится, украинский МИД заявил об огромном успехе нашей дипломатии, даже не упомянув о Меджлисе крымских татар, без которого мир давно уже забыл бы об оккупированном полуострове.

Министр иностранных дел Украины Павел Климкин назвал принятую резолюцию самой сильной, отметив, что давление на Россию по вопросу оккупации Крыма растет. Действительно, для на-

шей страны очень важен как сам факт принятия новой резолюции по Крыму, так и включение в нее пунктов, фиксирующих нарушения Россией норм международного права и дающих нам дополнительные возможности для дальнейших действий на дипломатическом и юридическом фронтах. Но по-прежнему есть сомнения, что украинская власть захочет и сумеет конвертировать энергию этой резолюции во что-то практически полезное для страны.

Голосование в зале Генеральной ассамблеи ООН — это своеобразное ВНО для президента страны, по Конституции отвечающего за внешнюю политику, и для нашей дипломатии по всему миру. Тот факт, что нам не удалось получить голоса всех, кто поддержал нас три года назад, когда за проголосовали 100 стран (а не 70, как сейчас), лишней раз подчеркивает, что на дипломатическом фронте положительных перемен не произошло, скорее наоборот. За три года число стран — противников нашей позиции увеличилось с 11 до 26. Особенно тревожно, что не удалось вернуть поддержку Китая, Индии, Южной Кореи, Сингапура и Азербайджана. В разряд воздержавшихся перешли Саудовская Аравия и Мексика, ранее нас поддерживавшие. И это не случайность. Так наступает расплата за лживую АТО, разгул коррупции и торговлю с оккупированными территориями, кадровые просчеты и хронический некомплект «бойцов» на дипломатическом фронте. Все это — прямые «заслуги» главы государства.

Все время правления Порошенко остаются вакантными должности более чем двадцати послов Украины — страны, в кото-

Андрей СЕНЧЕНКО:
«ВСЕ ВРЕМЯ ПРАВЛЕНИЯ ПОРОШЕНКО ОСТАЮТСЯ ВАКАНТНЫМИ ДОЛЖНОСТИ БОЛЕЕ ЧЕМ ДВАДЦАТИ ПОСЛОВ УКРАИНЫ — СТРАНЫ, В КОТОРОЙ ИДЕТ ВОЙНА! А ЗНАЧИТ, В ЭТИХ ГОСУДАРСТВАХ НИКТО НЕ ЗАНИМАЕТСЯ ФОРМИРОВАНИЕМ АДЕКВАТНОГО ПРЕДСТАВЛЕНИЯ О ТОМ, ЧТО РОССИЯ ТВОРИТ НА НАШЕЙ ЗЕМЛЕ»

рой идет война. А значит, в этих государствах никто не занимается формированием адекватного представления о том, что Россия творит на нашей земле. В разгар кровопролитных боев на Донбассе 11 месяцев (до конца лета 2015-го) Порошенко не назначал посла Украины в Великобритании, являющейся страной-гарантом по Будапештскому меморандуму. Эффективность работы многих других посольств, не чувствующих стратегию государства и понимающих, что президент низвел МИД до роли рассыльных, также очень низка. Практически не используется огромный потенциал украинской диаспоры по всему миру. Многие послы Украины в личном общении говорят, что МИД практически не обеспечивает их материалами, позволяющими эффективно доказывать факт

российской агрессии и оккупации Донбасса.

При этом решения украинских судов, вынесенные по заявлениям граждан, пострадавших от российской агрессии и оккупации, неоднократно передаваемые министру Клишкину правозащитным движением «Сила права», дальше его стола не идут. Установленные такими судебными решениями факты, имеющие юридическое значение, украинский МИД упорно игнорирует. Ситуация доведена до абсурда — «Сила права» вынуждена, минуя министерство, информировать посольства Украины по всему миру и зарубежные посольства, находящиеся в Киеве, о доказательствах российской агрессии и оккупации, преступлениях российской армии и нарушениях прав человека на оккупированных территориях.

Отсутствие государственной стратегии деокупации и реинтеграции Крыма и Донбасса дезориентирует всех. Украинское общество считает, что задача государства — как можно быстрее освободить наши территории и наладить там мирную жизнь людей, а до тех пор попытаться с помощью мирового сообщества защитить от репрессий и нарушений международного гуманитарного права наших граждан, оказавшихся в оккупации. Президент же Украины своими действиями и заявлениями, а также сомнительными бизнесовыми и политическими связями с государством-агрессором демонстрирует миру совершенно иную логику: замораживание конфликта и развитие торговли с оккупированными территориями.

Ожидать, что кто-то за нас будет четко формулировать и последовательно отстаивать украинский национальный интерес, просто абсурдно. Значит, в нашем королевстве надо что-то менять. Пока не поздно.

Еще раз перечитываю резолюцию высшего органа ООН и понимаю, что даже если бы Россия согласилась со всеми пунктами этого документа, то ни восстановления мира, ни возврата Крыма не произошло бы. Без параллельных усилий в формате, предусматривающем не «выражение крайней озабоченности», а реализацию данных нашей стране гарантий и жесткие меры по принуждению агрессора к миру, не обойтись.

И в который раз отчетливо осознаю, что до тех пор, пока Украину не возглавит президент, способный в открытом диалоге с обществом сформулировать суть национальных интересов нашей страны и, опираясь на доверие и поддержку 40 миллионов украинцев, донести это всему миру, никакие гарантии и резолюции работать не будут.

Андрей СЕНЧЕНКО,
лидер Всеукраинского
общественного
движения «Сила права»

КОНТЕКСТ

РЕЗОЛЮЦИЯ ПО КРЫМУ: ЗА ЧТО ПРОГОЛОСОВАЛИ В ООН

19 декабря Генеральная ассамблея ООН поддержала резолюцию «Положение в области прав человека в Автономной Республике Крым и городе Севастополь», инициированную украинской делегацией.

Данный документ поддержали 70 государств, воздержались 76, против проголосовали 26 стран.

Так, согласно данным миссии Украины в Организации Объединенных Наций, против резолюции проголосовали Армения, Беларусь, Боливия, Бурунди, Камбоджа, Китай, Куба, КНДР, Эритрея, Индия, Иран, Казахстан, Кыргызстан, Мьянма, Никарагуа, Филиппины, Россия, Сербия, ЮАР, Сирия, Судан, Таджикистан, Уганда, Узбекистан, Венесуэла, Зимбабве.

Резолюция, в частности, призывает Россию полностью и незамедлительно выполнить постановление Международного суда от 19 апреля 2017 года о временных мерах в деле, касающемся применения Международной конвенции о борьбе с финансированием терроризма и Международной конвенции о ликвидации всех форм расовой дискриминации («Украина против Российской Федерации»).

Также РФ должна принять все необходимые меры, чтобы незамедлительно положить конец нарушениям прав человека в отношении жителей Крыма.

В резолюции Генассамблея ООН осуждает незаконное установление Российской Федерацией юрисдикции и управления в оккупированном Крыму и требует, чтобы Россия соблюдала обязательства по международному праву в отношении уважения украинских законов, действовавших на полуострове до оккупации. РФ должна отменить законы, введенные ею в Крыму, позволяющие осуществлять принудительное выселение и конфискацию частной собственности жителей Крыма.

Документ призывает РФ незамедлительно отменить решение, объявляющее Меджлис крымскотатарского народа экстремистской организацией и запрещающее его деятельность, а также обеспечить доступность образования на украинском и крымскотатарском языках.

Кроме того, в резолюции подчеркивается необходимость незамедлительного освобождения украинских граждан, которые были незаконно задержаны и осуждены, а также тех, кто был переведен или депортирован через международно признанные границы Украины из Крыма в Российскую Федерацию.

Генассамблея ООН в своей резолюции настоятельно призывает РФ обеспечить надлежащий и беспрепятственный доступ международных миссий по наблюдению за положением в области прав человека и правозащитных неправительственных организаций в Крым, в том числе ко всем местам, где могут содержаться лица, лишённые свободы, признавая, что международное присутствие в Крыму имеет первостепенное значение для предотвращения дальнейшего ухудшения ситуации.

Также резолюция призывает Россию отменить решения о запрете культурных и религиозных учреждений, правозащитных организаций, средств массовой информации. ООН требует восстановить право лиц, принадлежащих к этническим общинам в Крыму, в частности украинцев и крымских татар, участвовать в культурных мероприятиях.

После нескольких лет посткризисного отчаяния у экспертов, составляющих экономические прогнозы, сложился оптимистичный консенсус по поводу перспектив глобальной экономики в 2018 году. Рост мировой экономики оценивается как сильный, синхронный и безинфляционный. Охваченные энтузиазмом финансовые рынки вряд ли могли желать большего. Впрочем, есть подозрения, что нынешний консенсус оптимистического благодушия подвергнется серьезной проверке в 2018 году.

Это испытание может принять форму шока, особенно на фоне нарастающей угрозы горячей войны с Северной Кореей, или торговой войны между США и Китаем, или краха пузыря на рынке финансовых активов (вспомните биткойн). Однако у меня есть такое предчувствие, что этот экзамен будет намного более системным.

Мир стоит на пороге завершения трех мегатенденций: это нетрадиционная монетарная политика; зависимость реальной экономики от финансовых активов; потенциально дестабилизирующий арбитраж на рынке глобальных сбережений. Под угрозой оказался сам фундамент, лежащий в основе нынеш-

игре не было: раздутые балансы центральных банков. По данным Банка международных расчетов, с 2008-го по 2017 год совокупные активы на балансах центральных банков в крупнейших развитых странах (США, еврозона и Япония) выросли на \$8,3 трлн. Поскольку номинальный ВВП в этих же странах вырос за данный период лишь на \$2,1 трлн, оставшиеся \$6,2 трлн избыточной ликвидности вызвали искажение цен на финансовые активы по всему миру.

Здесь-то и таится суть проблемы. Искаженные цены на финансовые активы искусственно стимулировали реальную экономику. В таких условиях слишком медленная нормализация моне-

В 2018 году оптимистов ждет суровый экзамен

Как было наглядно показано в 2000-м и 2008 году, рынки переоцененных активов могут с легкостью резко схлопнуться. И именно здесь появляется на сцене третья мегатенденция — мучительная коррекция глобальной структуры сбереже-

ния дефицита сбережений в других странах мира.

С другой стороны, власти США, страны с самым большим дефицитом сбережений в мире (ее уровень внутренних сбережений равен всего лишь 17%), встали на путь бюджетного стимулирования. Это приведет к дальнейшему снижению уровня общих национальных сбережений, несмотря на все заверения сторонников теории стимулирования рыночного предложения, которые обещают, что предлагаемые ими меры сами себя окупят.

Будучи амортизаторами шоков, переоцененные финансовые рынки, скорее всего, окажутся сдавлены арбитражными операциями между странами с крупнейшим профицитом и дефицитом сбережений. А реальная экономика — там, где она попала в зависимость от финансовых активов, — не сильно будет от них отставать.

В таких обстоятельствах очень важно подчеркнуть, что мировая экономика, наверное, совсем не так устойчива, как

зультат не просто мало чем отличается от усредненных темпов роста в период после 1965 года — 3,8%. Ожидаемый подъем в течение 2017–2018 годов последует за исключительно слабыми темпами восстановления экономики после Великой рецессии; и что самое важное, после замедления усредненных темпов роста до всего лишь 1,4% в 2008–2009 годах. Это был беспрецедентный спад относительно долгосрочного тренда.

Отсутствие классического энергичного отскока означает, что мировая экономика так и не восстановилась полностью после худшего спада в новейшей истории. Исторически такое V-образное восстановление служило полезной целью — поглощать избыточные мощности и создавать подушку безопасности, чтобы противостоять неизбежным шокам, которые постоянно бьют по мировой экономике. Отсутствие такой подушки говорит о сохраняющейся уязвимости, а не сигнализирует о вновь обретенной устойчивости.

ПОРАЖЕННЫЕ ГЛУБОКОЙ АМНЕЗИЕЙ ЦЕНТРАЛЬНЫЕ БАНКИ ПОВТОРЯЮТ ТУ ЖЕ ОШИБКУ, КОТОРУЮ УЖЕ СОВЕРШИЛИ ВО ВРЕМЯ ПРЕДКРИЗИСНОГО БУМА 2003–2007 ГОДОВ, — ОНИ СЛИШКОМ ДОЛГО СОХРАНЯЮТ ИЗЛИШНЕ МЯГКУЮ МОНЕТАРНУЮ ПОЛИТИКУ, ОШИБОЧНО ЗАНИМАЯСЬ ИНФЛЯЦИОННЫМ ТАРГЕТИРОВАНИЕМ В БЕЗЫНФЛЯЦИОННОМ МИРЕ

него оптимизма. И я подозреваю, что один или даже несколько столпов этого оптимизма рухнут в 2018 году.

К сожалению, кости, предвещающие грядущий момент расплаты, уже, как говорится, давно брошены. Пораженные глубокой амнезией центральные банки повторяют ту же ошибку, которую уже совершили во время предкризисного бума 2003–2007 годов, — они сохраняют излишне мягкую монетарную политику слишком долго. Ошибочно занимаясь инфляционным таргетированием в безинфляционном мире, монетарные власти откладывают нормализацию своей политики слишком, слишком долго.

Сейчас ситуация, кажется, начинает меняться, но крайне неспешно. Более того, центральные банки сигнализируют, что предстоящая нормализация может оказаться даже более замедленной, чем в середине 2000-х годов.

Увы, сегодня имеется важный аспект, которого раньше в этой

тарной политики лишь продлит данную зависимость. А когда балансы центральных банков в конце концов начнут сокращаться, страны, чья экономика зависит от финансовых активов, вновь окажутся в опасности. При этом риски, по всей видимости, будут сегодня намного серьезнее, чем десятилетие назад, и не только из-за возникшего «навеса» раздутых балансов центральных банков, но и из-за переоцененности активов.

Все это особенно касается США. Согласно расчетам лауреата Нобелевской премии по экономике Роберта Шиллера, циклически скорректированный коэффициент «цена акции/прибыль» (CAPE) сегодня составляет 31,3, что примерно на 15% выше, чем в середине 2007 года, то есть накануне ипотечного кризиса в США. Более того, коэффициент CAPE был выше, чем сегодня, лишь дважды за почти 135 лет его истории — в 1929-м и 2000 году. Это не самые обнадеживающие прецеденты.

В нашем случае в центре внимания оказываются Китай и США — две полярных крайности в мировом распределении сбережений.

Китай сейчас перешел в режим поглощения сбережений: внутренний их уровень упал с пикового значения 52% в 2010-м до 46% в 2016 году, и, по всей

видимости, он опустится до 42% (или даже ниже) в ближайшие пять лет. Китайский профицит сбережений все активнее направляется внутрь страны на поддержание потребителей растущего среднего класса; тем самым он становится все менее доступным для финансиру-

МИР СТОИТ НА ПОРОГЕ ЗАВЕРШЕНИЯ ТРЕХ МЕГАТЕНДЕНЦИЙ: ЭТО НЕТРАДИЦИОННАЯ МОНЕТАРНАЯ ПОЛИТИКА; ЗАВИСИМОСТЬ РЕАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ ОТ ФИНАНСОВЫХ АКТИВОВ; ПОТЕНЦИАЛЬНО ДЕСТАБИЛИЗИРУЮЩИЙ АРБИТРАЖ НА РЫНКЕ ГЛОБАЛЬНЫХ СБЕРЕЖЕНИЙ

следует из возникшего сейчас экспертного консенсуса. А это вызывает вопрос: насколько она в состоянии справиться с проблемами, которые ей грозят в 2018 году?

Прогнозы МВФ обычно являются хорошим индикатором глобального консенсуса. И на первый взгляд, свежие прогнозы Фонда выглядят обнадеживающими: ожидается рост мирового ВВП на 3,7% в 2017–2018 годах, то есть ускорение роста на 0,4 процентных пункта по сравнению с анемичными темпами 3,3% в течение двух предыдущих лет.

Однако будет натяжкой считать это энергичным ростом мировой экономики. Такой ре-

Иными словами, перед нами совсем не тот розовый сценарий, который вытекает из сегодняшнего самодовольного консенсуса. Лучше всего эта ситуация сформулирована в цитате, которую часто приписывают лауреату Нобелевской премии по физике Нильсу Бору: «Делать прогнозы очень трудно, особенно если речь идет о будущем».

Перспективы на 2018 год далеки от определенности. Но на фоне ожидаемых тектонических сдвигов в мировом макроэкономическом ландшафте сейчас явно не лучшее время для благодушного оптимизма.

Стефан С. РОАЧ,
Project Syndicate (США)

С 2008-ГО ПО 2017 ГОД СОВОКУПНЫЕ АКТИВЫ НА БАЛАНСАХ ЦЕНТРАЛЬНЫХ БАНКОВ В КРУПНЕЙШИХ РАЗВИТЫХ СТРАНАХ (США, ЕВРОЗОНА И ЯПОНИЯ) ВЫРОСЛИ НА \$8,3 ТРЛН. ПОСКОЛЬКУ НОМИНАЛЬНЫЙ ВВП В ЭТИХ ЖЕ СТРАНАХ ВЫРОС ЗА ДАННЫЙ ПЕРИОД ЛИШЬ НА \$2,1 ТРЛН, ОСТАВШИЕСЯ \$6,2 ТРЛН ИЗБЫТОЧНОЙ ЛИКВИДНОСТИ ВЫЗВАЛИ ИСКАЖЕНИЕ ЦЕН НА ФИНАНСОВЫЕ АКТИВЫ ПО ВСЕМУ МИРУ

Зовем Собаку в дом

Покровителем 2018 года по китайскому календарю является Желтая Земляная Собака. И чтобы это умное и верное, внимательное

животное отнеслось к вам дружелюбно и принесло в дом счастье, встретить-приветить его нужно по всем правилам.

Астрологи рекомендуют встречать 2018 год в кругу семьи и самых близких друзей, ведь Собака как никто другой любит тепло и уют. А чтобы она не заскучала, приготовьте необычные конкурсы и розыгрыши, потому что банальное застолье с поеданием оливье ее не устроит. Впрочем, разгула, шума и гама тоже быть не должно, чтобы хозяйку года не спугнуть.

Главными цветами Желтой Земляной Собаки считаются желтый, черный, золотой и оранжевый, они должны преобладать в праздничной одежде. Так что если маленькое черное платье украсит золотым, желтым или оранжевым элементом, хозяйка года будет этим вполне удовлетворена. А вот тем, кто родился в год Собаки, рекомендуется надевать одежду зеленого цвета.

Учитывая то, что Собака любит вкусно поесть, на новогоднем столе должно быть много блюд. Впрочем, кулинарные изыски и деликатесы не обязательны — хозяйка года неприхотлива в еде, но мяса желательнее побольше.

А если вы застелите стол скатертью желтого или золотистого цвета и поставите на нее большую белую свечу, украшенную еловыми веточками или лентами, это очень порадует Собаку. Если же вы отдельную мисочку с лакомством поставите в центре стола, ее благодарность вам будет обеспечена.

К слову, чтобы хозяйка 2018 года одарила вашу семью своей благосклонностью, елку следует украсить некоторыми заветными элементами. Так, мешочки с кофейными зернами принесут семейное благополучие, колокольчики с синими и зелеными бантиками призовут успех в дом, а корзиночки с искусственными цветами поспособствуют достатку.

В ТЕМУ

Приметы на счастье

Год будет удачным, если произойдет следующее:

- 1 января вас разбудит собачий лай.
- Во сне в новогоднюю ночь привидится щенок.
- Вечером 31 декабря или утром 1 января к дому прибьется собака.
- Морозный узор на окнах застынет в виде силуэта собаки или ее морды.
- Не нарочно разбит бокал или другая посуда.
- Первым в новом году встретится мужчина.
- Получите подарок от незнакомого человека.

Жизнь украинцев вряд ли назовешь сказочной. Возможно, именно поэтому мы так любим новогодние и рождественские праздники, когда, пусть ненадолго, можно забыть о проблемах и просто порадоваться жизни. В эти дни украинцы проявляют размах, в результате многие мероприятия становятся рекордами. Мы представляем некоторые из них.

Новогодние рекорды Украины

Доброслав приютил святых Николаев

Доброслав Одесской области известен тем, что здесь находится резиденция святых Николаев.

Из этого города они расходятся по городам и селам страны. В ны-

нешнем году 815 святых Николаев вышли на праздничный парад. И это достижение зафиксировано в Реестре рекордов Украины.

Кроме того, Доброслав прославился и тем, что здесь соорудили самую большую в Украине елку из цветных карандашей. На создание столь оригинального новогоднего деревца ушло 22124 карандаша.

Самый опытный Дед Мороз живет в Тернополе

В Национальном реестре рекордов Украины старейшим Дедом Морозом страны назван тернопольчанин Михаил Безпалько.

Впервые он надел костюм этого новогоднего персонажа в 1957 году, когда ему исполнилось 19 лет. С тех пор Михаил — актер Тернопольского областного академического театра им. Тараса Шевченко — каждый год в образе сказочного Деда водит с малышней хороводы вокруг елки. Поэтому его по праву можно считать не только старейшим, но и самым опытным Дедом Морозом Украины.

Ежегодно города Украины проводят негласное соревнование, у кого же елка самая-самая.

В прошлом году самым высоким Реестр рекордов Украины признал новогоднее дерево в Зинькове Полтавской области. Его высота — 23 метра 70 сантиметров. Особенность этой елочки в том, что ее никто не рубил. Накануне новогодних праздников ее украшают, и она продолжает расти на радость горожанам.

В нынешнем году самой высокой живой, хоть и срубленной, елкой стала установленная на Софийской площади в Киеве. Ее высота — 33 метра. И,

Елочка-елка, лесной аромат

несмотря на довольно сложный путь, который она преодолела, лесная красавица радует глаз и греет душу киевлян и гостей столицы.

А вот в Харькове в нынешнем году установлена самая высокая в Украине искусственная новогодняя елка. Она же признана и самой тяжелой, так как вес всей конструкции составляет около 30 тонн.

В Ивано-Франковске также установлена искусственная елочка. Но прикарпатцы решили не гнаться за рекордами по высоте. Главной изюминкой их новогоднего

дерева стала эффектная 3D-иллюминация.

К слову, в прошлом году в киевском Маринском парке была создана самая большая в Европе поляна искусственных елок с игрушками handmade. Украшения для новогодних красавиц собственноручно изготовили ученики более 100 учебных заведений столицы.

Одесса в нынешнем году также установила рекорд — кондитерский. Рядом с главной елкой города на Думской площади появился великолепный пряничный городок, который был занесен в Реестр рекордов Украины.

Страницу подготовила Варвара ПОЛУНИЧНАЯ

Главный редактор — Анна СПИВАК, ответственный секретарь — Алексей СОКУР

Редакция: г. Киев, бул. Леси Украинки, 26

Пишите по адресу: ООО «Структура ИТ», а/я 155, г. Киев, Украина, 04080

Учредитель и издатель: ООО «Структура ИТ»

Тел.: (044) 359-04-54

e-mail: gazetavv@i.ua

Газета отпечатана ООО «Мега-Полиграф» 04073 г. Киев, ул. Марка Вовчка, 12/14

Заказ № 0123456789

Тираж 87 138 экз.

Рекомендованная цена 2 грн. 50 коп.

Подписной индекс: 23115

При использовании публикаций ссылка на газету «ВВ» обязательна.

Редакция газеты «ВВ» может не разделять мнение авторов. Ответственность за материалы в рубрике «Точка зрения» несут авторы текстов.

Ответственность за содержание рекламных материалов несет рекламодатель.